

LIETUVOS REFORMACIJOS ISTORIJOS IR KULTŪROS DRAUGIJA

Juridinių asmenų registras, kodas 190763313 Vilniaus mokytojų namai, Vilniaus g. 39/6 LT-01119, Vilnius Tel. (8 5) 2449529, (8 5) 2398610, mob. tel. 8 698 76500

El.p. reformacija@gmail.com <http://www.reformacija.lt/> A/S: LT857044060000908622 AB „SEB bankas“

Vilniaus miesto merui

2016.07.19

Nr.7

DĖL Draugijos požiūrio į atkuriamą Reformatų sodą

Atitikimas pagrindiniams viešųjų erdvių kūrimo principams:

Ryšys su gyventojais. Kuriant šią viešąją erdvę, bus atsižvelgta į gyventojų, kurie šiuo (kaip ir kitais) atvejais yra pagrindiniai erdvės vartotojai, interesus. Erdvės iniciatoriai (Vilniaus miesto savivaldybė, Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugija ir jos struktūroje suformuotas komitetas - fondas šiai idėjai įgyvendinti, motyvuoti privatūs verslininkai) remsis tokiais motyvais: tinkamai įženklinti šią viešąją erdvę - Reformacijos 500 metų sukakties proga **pristatyti šioje erdvėje buvusias/esamas reformatų kultūros vertybes, reformacijos istorijos kelio svarbiausius etapus per reformatų darbus ir juos atlikusias asmenybes, inspiuoti skverą lankančių Vilniaus gyventojų ir svečių norą giliau pasidomėti Reformacijos idėjomis ir jų sklaida istorijos vyksme, formuoti Reformacijos dvasią atitinkančią laikyseną.** Tad skveras vykdytų ne tik rekreacinę, bet ir šviečiamąją, edukacinę, vertybių formavimo funkcijas.

Čia skvero **lankytojai ieškotų ir rastų tiltą tarp istorijos ir dabarties**, atitoltų nuo komercializuotų aplinkų įtakos, ugdytų savarankiško veikimo motyvaciją. Tad, remiantis moderniosios viešosios komunikacijos teorijomis, jas kūrusiais teoretikais (R.Oldenberga, F.Gilmore, S.Anholdt ir kt.) bei pasaulyje bei Lietuvoje sukaupta praktine patirtimi, būtų suformuota ir per apgalvotą paramą jos funkcionavimo procesui, egzistuojantį tinkamą ryšį su gyventojais palaikanti viešoji erdvė, kurioje **vyktų gyventojų lavinimasis, kultūriniai renginiai, tam tikroms visuomenės grupėms skveras galėtų ir turėtų tapti pozityvia trečiaja erdve.**

Tokiu būdu skveras prisidėtų prie gyventojų gyvenimo vertės gerinimo, kartu gerėtų bendra Vilniaus viešojo gyvenimo atmosfera, o tai didintų gyventojų lojalumą ir prierašumą ne tik konkrečiai erdvei, bet ir Vilniaus miestui, Lietuvai. Reformatų skvero fanai ilgainiui taptų savanoriškomis vaikščiojančiomis šios erdvės reklamomis, pagilintų profesionalų – architektų, menininkų, istorikų, komunikatorių, kultūrologų, plėtrinkų ir kt. - formuojamas sąsajas su kitomis miesto/viešųjų erdvių dalimis, objektais.

Išskirtinumo kūrimas. Kadangi didelė dalis kuriamų viešųjų erdvių yra skirtos skatinti vartotojiškus gyventojų polinkius ir dažniausiai paklūsta tam tikro laikotarpio madai, stiprėja vienodėjimo ir įvairovės nykimo pavojus, vyksta tai įtvirtinantys procesai. Prie to prisideda ir daugiau įvairių faktorių, pavyzdžiui, siekimas suvartoti kuo mažiau biudžeto, renkantis pigiausia ar paprasčiausia variantą. Anot J. Winfield, *įvaizdžio strategijos neturintys miestai planuodami savo viešąsias erdves dažniausiai pamiršta tai, kad vienodumas yra nykus ir nuobodus. Tada miesto planavimas ir vystymas gražiai atrodo popieriuje, bet tam, kad žmonės didžiuotųsi savo gyvenama erdve ir jos aplinka, turi būti įvairovė.*

Kadangi tokia įvairovė negali būti sukurta dirbtinai, Reformatų skvero iniciatoriai siūlo **kūrybiškai panaudoti šiai vietai būdingus simbolius bei naratyvus, generuojant jos išskirtinumą.**

Minėtos draugijos skvero kūrimu besirūpinantis komitetas šiuo metu rengia ir **iki 2016 rugsėjo 16d. Vilniaus savivaldybei pateiks dvasinio erdvės identiteto kontūrus, atsiremdamas į jau suformuotą architektūrinį planą.** Komitetas parengs reformatų darbų sienos metmenis, remiantis reformacijos inovacijų sąvadu, reformatų asmenybių galeriją, reformatų sentencijų bloką ir kitus konkrečius ženklus, kurie vėliau galės būti panaudoti konkurso būdu suburto meninkų kolektyvo kūryboje. Komitetas nuosekliai dirbs su kūrybine skvero kūrimo grupe, teiks metodinę ir kt. pagalbą.

Atitikimo vieningai idėjai užtikrinimas. Kiekviena viešoji erdvė neišvengiamai tampa didesnės erdvės dalimi, užimdama tam tikrą vietą tiek geografinėje, tiek komunikacinėje hierarchijoje. Aikštė tampa dalimi nisto rajono, ši – dalimi viso miesto, miestas – dalimi regiono, valstybės ir t.t. Aplink kiekvieną šį objektą sklandantis įvaizdis veikia aukštesnio lygio erdvės įvaizdį. Ta linkme taip pat dirba/dirbs minėtas komitetas, pateikdamas Reformatų skvero dvasinį vaizdinį.

Todėl, galvojant apie erdvės išskirtinumą, **būtina pagalvoti ir apie visumą, kontekstą, kuriame ši erdvė bus.** Besiskirdama nuo kitų erdvių, konkreti erdvė turėtų su jomis sudaryti vieningą visumą, turėtų skambėti skirtingais balsais: kelti ne kakofoniją, bet harmoniją. Erdvės, viename mieste kalbančios skirtingais balsais, sukelia įvaizdžio netolygumą ir tikrai nepasitarnauja nei miesto, nei valstybės įvaizdžio kūrimui.

Ši problema dažniausiai kyla tada, kai miestas ar valstybė neturi vieningos įvaizdžio strategijos, nėra tinkamai pozicionuojamas, o erdvių kūrimai visiškai patikimi dizainerio ar architekto individualiam skoniu bei stiliui. Tai lemia konkrečios erdvės iškritimą iš bendro konteksto ir įvaizdžių maišatį.

Idant išspręsti šias problemas, į viešąją erdvę būtina pažvelgti plačiau. Čia būtina **pritaikyti ne tik architektūros ar dizaino žinias, bet ir marketingo bei komunikacijos strategijas.** Šiuo atveju turėtų būti pasitelkiamas strateginis įvaizdžio valdymas.

Pirmininkas

Donatas Balčiauskas

Reformatų skvero steigimo komiteto narė

dr. Ina Dagtė Mituzienė

